

הזרם החשמלי

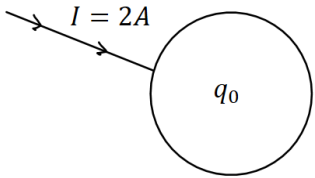
1) דוגמה - פלאפון מחובר מטען

- פלאפון המחובר למטען נטען בזרם קבוע של 1 אמפר במשך שעה אחת.
 א. מהי כמות המטען שעברה בחוט?
 ב. מהו מספר האלקטרונים שעברו בחוט?

2) דוגמה - זרם לתוך כדור מוליך

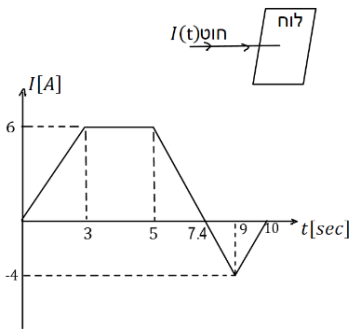
כדור מוליך טעון במטען של $q_0 = 5c$. מחברים את הכדור לחוט מוליך והחוט מעביר זרם של 2 אמפר לתוך הכדור.

- א. רשום נוסחה המתארת את המטען על הכדור כתלות בזמן.
 ב. צייר גרף של המטען על הכדור כתלות בזמן.
 ג. צייר גרף של הזרם כתלות בזמן.

3) דוגמה - חוט מחובר ללוח

חוט מוליך מחובר ללוח מוליך שאינו טעון ב- $t = 0$. בחוט מתחיל לזרום זרם והתלות של הזרם בזמן נתונה לפי הגרף הבא:

- א. מהו המטען הכולל בלוח אחרי עשר שניות?
 ב. מהו המטען על הלוח אחרי 5 שניות?

4) דוגמה - זרם בנורת להט

הזרם העובר בנורת להט ביטית הוא בערך 1 אמפר. נניח כי חוטי החשמל בבית עשויים נחושת בקוטר של 0.2 ס"מ.

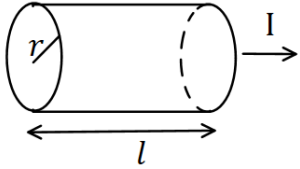
מספר האלקטרונים החופשיים ליחידת נפח בנחושת הוא $8.5 \cdot 10^{22} \frac{1}{\text{cm}^3}$. מצא מהי מהירות האלקטרונים בחוטים.

חוק אוהם

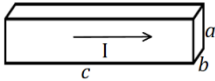
5) דוגמה - חוק אוהם

- על מוליך מסוים הופעל מתח של 5 וולט. כתוצאה מכך נוצר זרם במוליך של 10mA.
 א. מהי ההתנגדות של המוליך?
 ב. נניח כי התנגדות המוליך קבועה. מה יהיה הזרם במוליך אם יופעל עליו מתח של 10 וולט?

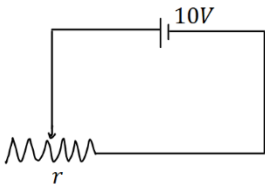
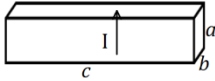
התנגדות

- (6) **דוגמה - נגד גלילי**
 חשב את ההתנגדות של נגד בצורת גליל באורך $l = 1\text{m}$ ורדיוס
 בסיס של $r = 2\text{mm}$. הנגד עשוי מנחושת בעלת התנגדות סגולית
 $\rho = 1.72 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot m$ (הזרם זורם לאורך ציר הסימטריה של הגליל).

- (7) **דוגמה - נגד בצורת תיבה**
 מוליך בנוי בצורת תיבה עם צלעות שאורכן a, b, c .
 התייחס לגודל הצלעות ולהתנגדות הסגולית ρ כנתונים.
 (א) חשב את התנגדות המוליך בכל אחד מהמקרים הבאים:
 שים לב: בכל מקרה הזרם זורם במוליך בכיוון אחר!

- (8) **דוגמה - נגד**
 מקור מתח בעל מתח של 10 וולט מחובר דרך חוטיים אידיאליים
 (בעלי התנגדות זניחה) לנגד בעל התנגדות $R = 2\Omega$.
 צייר איור של המעגל וחשב את הזרם בנגד.

- (9) **דוגמה - נגד משתנה**
 במעגל הבא ישנו מקור מתח בעל מתח של 10 וולט.
 המקור מחובר לנגד משתנה בעל התנגדות ליחידת אורך $r = 50 \frac{\Omega}{m}$.
 מה צריך להיות אורך הנגד על מנת שהזרם במעגל יהיה 2A?

כא"מ ומתח הדקים

- (10) **דוגמה - כאמ ומתח הדקים**
 סוללה מייצרת כא"מ של 5 V. לסוללה התנגדות פנימית של $r = 2\Omega$.
 מחברים את הסוללה לנגד חיצוני R שהתנגדותו אינה ידועה.
 נתון כי הזרם בכל רכיב במעגל זהה ושווה ל- $I = 0.5\text{A}$.
 א. שרטט תרשים המתאר את המעגל.
 ב. חשב את מתח ההדקים שמשפיקת הסוללה.
 ג. מהי ההתנגדות של הנגד?

תרגילים

11 תרגיל 1

מהו הזרם במוליך אם עובר בו מטען של 50 קולון ב 10 שניות?

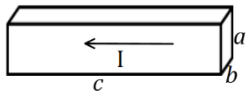
12 תרגיל 2

כמה אלקטרונים עוברים במוליך בשניה אחת אם זרם בו זרם קבוע של 2 אמפר?

13 תרגיל 3

מהי ההתנגדות של גליל ניקל בעל התנגדות סגולית של $\rho = 7.8 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot m$, שאורכו 20 ס"מ ורדיוסו 3 מ"מ?

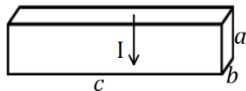
14 תרגיל 4

(א)

תיבה בעלת צלעות $a = 3mm, b = 2mm, c = 4cm$ עשויה מחומר בעל התנגדות סגולית $\rho = 10^{-8} \Omega \cdot m$.

מצא את התנגדות התיבה בשני המקרים הבאים:

(ב)

15 תרגיל 5

בנגד גלילי בעל שטח חתך $A = 2mm^2$ זרם של $I = 20mA$.

צפיפות האלקטרונים החופשיים בנגד היא $n = 8.5 \cdot 10^{28} \frac{1}{m^3}$.

מהי מהירות האלקטרונים בנגד?

16 תרגיל 6

נגד בעל שטח חתך $A = 2cm^2$ ואורך $l = 4cm$ עשוי מחומר בעל התנגדות סגולית $\rho = 10^{-2} \Omega \cdot m$.

מחברים את הנגד באמצעות חוטים בעלי התנגדות זניחה למקור מתח אידיאלי של 5V.

א. מהו הזרם בנגד?

ב. מהי מהירות המטענים בנגד,

אם מספר האלקטרונים החופשיים הוא $n = 8.5 \cdot 10^{28} \frac{1}{m^3}$?

17 תרגיל 7

סוללה בעלת מתח 6V מחוברת לנגד משתנה.

כאשר אורך הנגד הוא $l = 6cm$ הזרם במעגל הוא 1A.

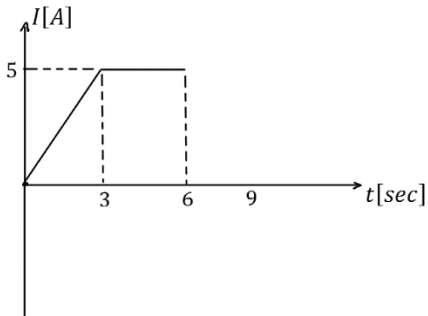
מהי ההתנגדות ליחידת אורך של הנגד?

18) תרגיל 8

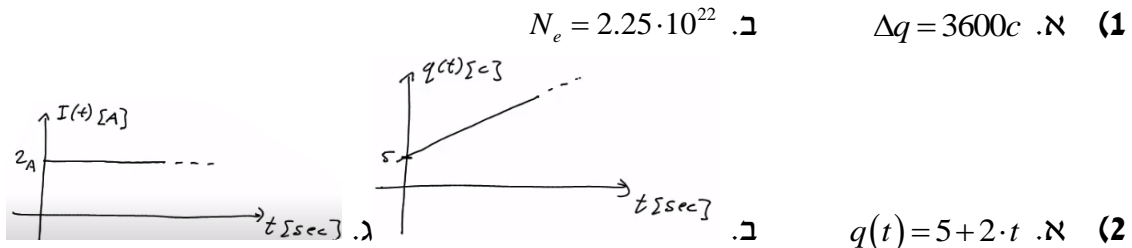
סוללה עם כא"מ של 4V מחוברת למעגל חשמלי. במעגל זורם זרם $I = 0.5A$.
ההתנגדות הפנימית של הסוללה היא $r = 0.5\Omega$.
מהו מתח ההדקים של הסוללה?

19) תרגיל 9

בגרף הבא נתון הזרם במוליך כתלות בזמן.
כמה מטען עבר במוליך?

תשובות סופיות:

ג. $N_e = 2.25 \cdot 10^{22}$ א. $\Delta q = 3600c$ (1)

ב. $q(t) = 5 + 2 \cdot t$ א. (2)

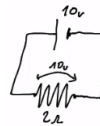
ג. $q(t=5) = 21c$ א. $\Delta q = 23c$ (3)

א. $v_d = 2.341 \cdot 10^{-5} \frac{m}{sec}$ (4)

ב. $I = 20mA$ א. $R = 500\Omega$ (5)

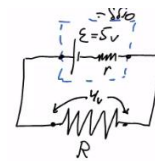
א. $R = 0.00137\Omega$ (6)

ב. $R = \rho \cdot \frac{a}{b \cdot c}$ א. $R = \rho \cdot \frac{c}{a \cdot b}$ (7)

א. $I = 5A$ (8)

א. $x = 10cm$ (9)

ג. $R = 8\Omega$ ב. $V = 4V$ א. (10)

א. $I = 5A$ (11)

א. $N = 1.25 \cdot 10^{19}$ (12)

א. $R = 5.51 \cdot 10^{-4}\Omega$ (13)

ב. $R = 3.75 \cdot 10^{-7}\Omega$ א. $R \approx 6.67 \cdot 10^{-5}\Omega$ (14)

א. $v_d = 7.35 \cdot 10^{-7} \frac{m}{sec}$ (15)

ב. $v_d \approx 9.19 \cdot 10^{-7} \frac{m}{sec}$ א. $I = 2.5A$ (16)

א. $r = 100 \frac{\Omega}{m}$ (17)

א. $V = 3.75V$ (18)

א. $\Delta q = 30c$ (19)